

9 § va-lagen

Vid invändning från fastighetsägare om att anläggningsavgift för vattenförsörjning redan har erlagts enligt anslutningsavtal har kommunen i avsaknad av avtalet, inte ansetts kunna styrka sitt avgiftskrav.

M.D. och M.S. äger fastigheten N 13:9, som ligger inom verksamhetsområdet för Ljusdals kommuns allmänna va-anläggning. Fastigheten är ansluten till den allmänna avloppsanläggningen sedan 1975. Fastigheten avstyckades från N 13:1 under 1990-talet. N 13:1 – som även den numera ägs av sökandena – ligger utanför verksamhetsområdet för den allmänna va-anläggningen. På N 13:9 finns två bostadshus, båda uppförda före avstyckningen. I det ena bostadshuset finns en lägenhet som bebos av M.D. och M. S. och i det andra finns fyra lägenheter som hyrs ut.

Kommunen yrkade att M.D. och M.S. skulle förpliktas att till kommunen betala 60 938 kr inklusive mervärdesskatt avseende dels anslutningsavgift för renvatten om 20 750 kr exklusive mervärdesskatt, dels anläggningsavgift för två tillkommande lägenheter om 28 000 kr exklusive mervärdesskatt.

M.D. och M.S. bestred yrkandet på den grunden att anslutningsavgift för renvatten betalades av tidigare ägaren E.S. samtidigt som anslutningsavgift för spillvatten betalades.

Till stöd för sitt yrkande anförde kommunen följande.

För fastigheten har tidigare betalats anslutningsavgift för spillvatten, vilket är 75 procent av anläggningsavgiften enligt § 8 i va-taxan. År 2003 kontaktade fastighetsägarna kommunen angående vattenanslutning. I samband med detta upptäcktes att fastigheten har kopplat in sig till det kommunala vattnet utan föranmälan, att fastigheten byggts om från tre till fem lägenheter samt att fastigheten betalar avloppsavgift för endast tre lägenheter. En vattenmätare installerades på fastigheten den 6 februari 2003. En ansökningsblankett för anslutning till det kommunala vattnet skickades tillsammans med en förbindelsepunktskarta. I ansökningsblanketten stod att fastighetsägarna måste betala in resterande anslutningsavgift, som är 25 procent av nu gällande anslutningsavgift för vatten och avlopp, samt tillkommande avgift för två lägenheter enligt § 5 i va-taxan. Enligt kommunens va-taxa skall för fastighet erläggas anläggningsavgift när fastigheten ansluts till den allmänna va-anläggningen. Avgiftsskyldighet för ändamål, vilket sådan skyldighet inte tidigare förelegat, inträder när fastighetsägaren har underrättats om förbindelsepunktens läge.

När kommunen byggde ut den allmänna va-anläggningen till området på 1970-talet var det frivilligt att ansluta sig till renvattenanläggningen. Renvattenledningar lades ändå ner för det fall någon fastighetsägare ville ansluta sig till denna. Kommunen lade även ner slang för renvatten fram till tomtgräns, oberoende av om fastighetsägaren ville ansluta sig då eller först senare. För fastigheten N 13:1 finns rätt att använda den allmänna avloppsanläggningen fast det är N 13:9 som utnyttjar anläggningen. Kommunen har inte kunnat hitta avtalet angående fastighetens anslutning till den allmänna va-anläggningen. Även för en del andra fastigheter saknas abonnemangsavtal bland kommunens handling-

ar. För vissa fastigheter betalade ägaren anslutningsavgift även för renvatten vid tiden för utbyggnaden av den allmänna va-anläggningen, även om fastighetsägaren inte ville ansluta sig till renvattenanläggningen just då.

Till stöd för sin inställning anförde M.D. och M.S. följande.

De köpte fastigheten N 13:9 för sex - sju år sedan. Fastigheten har egen brunn sedan 1950-talet. Eftersom vattnet visade sig vara hårt och aggressivt var de tvungna att antingen installera filter eller ansluta sig till kommunalt vatten. Av vänner och bekanta hörde de att det skulle bli billigare att koppla fastigheten till kommunalt vatten. Kommunal slang för anslutning till renvatten finns framdragen till tomtgräns. Dessutom har fastigheten en egen stoppkran vid tomtgränsen. Våren 2002 åkte M.D. till kommunförrådet bakom polisstationen för att han behövde en koppling för att kunna utföra anslutningen av renvatten. Genom sitt samtal med den som arbetade i förrådet fick han uppfattningen att han därigenom gjort en tillräcklig anmälan om de åtgärder som han planerade. Han fick samtidigt instruktioner om hur man tekniskt skulle förfara vid inkopplingen. Han fick uppfattningen att den person han pratade med arbetade för kommunen. Denna person sade att han kunde prova vattnet en månad och sedan anmäla inkopplingen till kommunen. De anslöt sig till det kommunala vattnet den 9 januari 2003.

M.S:s farfar, E.S, som numera är död, har sagt att han betalade anläggningsavgift även för renvatten år 1975 när kommunen drog fram ledningarna till fastigheten. Avgiften betalades av E.S. för att vid ett senare tillfälle kunna koppla in sig på den kommunala vattenledningen. Kommunen drog därför fram vattenledningen till källarväggen där det monterades en stoppkran. Fastigheten koplades aldrig till kommunalt vatten eftersom de hade egen brunn med bra vatten. De har inget kvitto eller någon annan handling som styrker att anläggningsavgiften är betald. Bostadshuset byggdes om från tre till sex lägenheter år 1983. Bygglov fanns beviljat. Av bygglovsansökan framgår att avloppet var kommunalt. Ombyggnationen är klar och slutbesiktigad under 1980-talet. I det bostadshus de själva bor håller de på att bygga om en bostadslägenhet till kontor. De vet inte varför fastigheten blivit debiterad avloppsavgift för tre lägenheter; det måste vara en miss från den kommunala sidan.

Va-nämnden yttrade:

Va-nämnden prövar först frågan om avgiftsskyldighet föreligger avseende anläggningsavgift för renvatten.

Av ingivna handlingar framgår att fastigheten N 13:9 i va-rättsligt hänseende är den aktuella efter avstyckningen på 1990-talet.

Det är ostridigt i målet att anläggningsavgift för spillvattenavlopp har betalats och att fastigheten sedan 1970-talet är faktiskt ansluten till kommunens spillvattenanläggning. Vidare är det ostridigt att fastigheten inte har utnyttjat den allmänna renvattenanläggningen förrän M.D. och M.S. kopplade in fastigheten till denna anläggning år 2003.

Kommunen har som grund för sin fordran på tilläggsavgift anfört att kommunen har underrättat M.D. och M.S. om upprättad förbindelsepunkt i april 2003, sedan fastighetsägarna uppgett att de kopplat in sig till kommunens renvattenanläggning. Avgiftsskyldighet för tillkommande ändamål har därmed uppkommit.

I enlighet med 9 § lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar (va-lagen) och § 8 mom 2 i kommuns va-taxa har kommunen rätt att kräva anläggningsavgift av fastighetsägare för va-ändamål för vilket betalning inte har skett tidigare. Avgiftsskyldigheten inträder när huvudmannen för den allmänna va-anläggningen (här kommunen) har underrättat fastighetsägarna om upprättad förbindelsepunkt.

M.D. och M.S. har bestritt kommunens krav och gjort gällande att anläggningsavgift för ändamålet vattenförsörjning betalades av tidigare fastighetsägaren i samband med att avgift för spillvattenavlopp betalades, för att fastigheten senare skulle kunna anslutas även till renvattenanläggningen. M.D. och M.S. har inte kunnat prestera kvitto eller annan handling till styrkande av att tidigare fastighetsägare har betalat avgiften, utan de har stött sig på en muntlig uppgift som lämnats till dem av tidigare fastighetsägaren.

Inte heller kommunen har kunnat prestera något avtal angående fastighetens anslutning till den allmänna va-anläggningen. Kommunen säger sig dock ha träffat ett sådant avtal, men avtalet har förkommit. Kommunen synes stödja sin uppfattning om för vilka ändamål betalning har skett på den omständigheten att fastigheten under många år har varit faktiskt ansluten till den allmänna spillvattenanläggningen, medan den inte varit ansluten till den allmänna renvattenanläggningen.

Den omständigheten kan emellertid enligt Va-nämndens mening inte vara avgörande i fråga om betalningsskyldighet i fall som förevarande eftersom kommunen samtidigt uppgivit, att kommunen godtagit att andra fastighetsägare gjorde på det sätt som M.D. och M.S. uppgett har skett beträffande deras fastighet, nämligen att fastighetsägaren betalade anläggningsavgift för vattenförsörjning i samband med kommunens va-utbyggnad för att kunna ansluta sig till det ändamålet senare.

Va-nämnden konstaterar att uppgift står mot uppgift om anslutningsavtalets innehåll. Av allmänna rättsprinciper följer att den som åberopar ett avtal som stöd för sina krav samtidigt skall visa vad som följer av avtalet. Desto starkare gör sig denna civilrättsliga princip gällande då det är fråga om ett avtal som också innebär ömsesidiga offentligträttsligt åtagande. Det är alltså kommunen som skall visa vad som följer av avtalet. Mot fastighetsägarnas invändning att anslutningsavtalet innehåller en klausul om att anläggningsavgift för vattenförsörjning har erlagts, har kommunen, i avsaknad av handlingar eller övrig utredning i denna fråga, inte förmått styrka sina krav avseende anläggningsavgift för vattenförsörjning. Kommunens talan i denna del skall därför lämnas utan bifall.

Kommunens krav omfattar även tilläggsavgift för två tillkommande lägenheter.

Det är ostridigt att lägenheter har tillkommit på fastigheten och att tilläggsavgift inte har betalats för dessa.

M.D. och M.S. har bestritt kommunens krav i sin helhet men har inte angett någon grund för bestridandet i denna del. De har anført att bostadshusen byggdes om från tre till sex lägenheter under 1980-talet efter beviljat bygglov och att det måste vara en miss från den kommunala sidan att fastigheten inte blivit debiterad avloppsavgift för dessa lägenheter.

Det har inte framkommit något som ger anledning att ifrågasätta kommunens krav såvitt avser tilläggsavgift för två tillkommande lägenheter enligt taxa.

Va-nämnden biföll kommunens talan endast på så sätt att M.D. och M.S. förpliktades att solidariskt till kommunen betala 35 000 kr inklusive mervärdesskatt som tilläggsavgift för två tillkommande lägenheter.

Beslut 2005-03-09 BVa 17

Mål nr Va 29/04